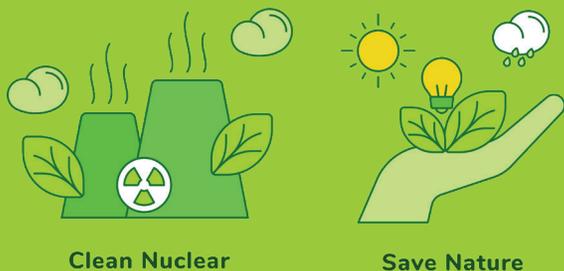

HRVATSKA POTPISALA INICIJATIVU ZA JAČE OKRETANJE EU-A NUKLEARNOJ ENERGIJI

Vlada Republike Hrvatske izvijestila je kako je Hrvatska s još 9 zemalja članica EU-a potpisala inicijativu za jače okretanje EU-a nuklearnoj energiji kao učinkovitom načinu borbe protiv klimatskih promjena i za dekarbonizaciju gospodarstva. Inicijativu „Zašto je Europljanima potrebna nuklearna energija“ su u ime Hrvatske potpisali potpredsjednik Vlade i ministar financija Zdravko Marić i ministar gospodarstva i održivog razvoja Tomislav Čorić.

Nuklearna energija svojom sigurnošću i inovativnošću predstavlja jedno od najučinkovitijih rješenja u borbi protiv klimatskih promjena. Izuzev pozitivnog učinka na okoliš, Hrvatska je itekako svjesna svih ekonomskih i energetske benefita nuklearne energije zahvaljujući Nuklearnoj elektrani Krško. Naime, NE Krško godišnje proizvede oko 6 TWh, odnosno oko 6 milijardi kWh električne energije, od čega polovica ide Hrvatskoj. Slikovito rečeno, svaka peta žarulja u Hrvatskoj se napaja iz Nuklearne elektrane Krško.

OBJAVLJEN OTVORENI POSTUPAK JAVNE NABAVE ZA UREĐENJE PROSTORA INFORMATIVNOG CENTRA U DVORU – GRAĐEVINSKI RADovi.

Transparentnost i kvalitetna komunikacija s lokalnom zajednicom i ostatakom javnosti jedna je od temeljnih misija Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško i Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u osnivanju. Stoga je Fond započeo s uređenjem Info centra o RAO u Dvoru. Tijekom listopada objavljen je otvoreni postupak javne nabave za Uređenje prostora Informativnog centra u Dvoru – građevinski radovi.

Dokumentacija o nabavi i troškovnik objavljeni su na elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Informacije o postupku možete pronaći na našim internetskim stranicama.

Centar za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u osnivanju na Čerkezovcu

Voditelj projekta

Hrvoje Prpić, dr. med., direktor Fonda

Kontakt

Fond za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva
Nuklearne elektrane Krško

Ulica Vjekoslava Heinzela 70a
10000 Zagreb

Tel: +385(0)1 3090 700
Fax: +385(0)1 3090 710

MB: 2341808
MBS: 80645483
OIB: 22388237533
RNO: 0065013

E-mail: info@fond-nek.hr

-

www.radioaktivniotpad.org

-

www.fond-nek.hr

-

Za više informacija zapratite i naš **Facebook profil!**

LISTOPAD 2021.

CENTAR ZA ZBRINJAVANJE RADIOAKTIVNOG OTPADA U OSNIVANJU NA ČERKEZOVCU

FOND ZA
FINANCIRANJE
RAZGRADNJE NEK

ZBRINJAVANJE
RADIOAKTIVNOG
OTPADA

EKSPERTSKI TIM IZ BOSNE I HERCEGOVINE POSJETIO LOKACIJU CENTRA ZA ZBRINJAVANJE RAO U OSNIVANJU

Ekspertski tim iz BiH je 28. rujna 2021. posjetio lokaciju bivšeg vojno-skladišnog kompleksa Čerkezovac u pratnji predstavnika Fonda za financiranje razgradnje NEK. Glavna tema razgovora bili su planirani istraživački radovi na lokaciji Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada (RAO) u osnivanju. Gosti iz susjedne Bosne i Hercegovine imali su priliku razgledati lokaciju na kojoj je planirana uspostava skladišta za nisko i srednje radioaktivni otpad nastao na području Republike Hrvatske, te nisko i srednje radioaktivni otpad iz Nuklearne elektrane Krško te saznati više o istraživačkim radovima, sigurnosnim aspektima i provedbi studije utjecaja na okoliš, a sve u svrhu sigurnog i propisnog skladištenja nisko i srednje radioaktivnog otpada uz najviši stupanj zaštite ljudi i okoliša.

Predstavnike Ekspertskog tima činili su Jelena Marinković, Velibor Čuković, Hazim Hrvatović, Natalija Samardžić, Nedo Đurić, Miroslav Drljača, Munir Jahić, Zoran Drače, Mirjana Miličević i Emir Dizdarević. Kroz kompleks, te skladišta na lokaciji ih je proveo direktor Fonda, Hrvoje Prpić te suradnici Zdenko Vrankić, Andrea Rapić, Goran Kukmanović, Sanja Mišćević i Andrea Talian. Uz postavljene mjerne uređaje na lokaciji, nedavno je provedeno i razminiranje dijelova lokacije u svrhu sigurnog provođenja istraživačkih radova na lokaciji. Suradnja Fonda i Ekspertskog tima će se nastaviti prema dogovoru, a naknadno će biti usuglašeni teme i termini sastanaka.

SVJETSKI PRIMJERI DOBRE PRAKSE

U prošlom izdanju je istaknuto kako se uspostava Centra za zbrinjavanje radioaktivnog otpada na Čerkezovcu provodi po uzoru na najbolje svjetske prakse te u suradnji s globalnim i europskim organizacijama na području zbrinjavanja radioaktivnog otpada. Pritom smo predstavili jedan od takvih primjera u susjednoj Sloveniji. Međutim, u našem susjedstvu ima još sjajnih primjera dobre prakse kada je riječ zbrinjavanju nisko i srednje radioaktivnog otpada. Ovaj puta je riječ o Mađarskoj.

MAĐARSKA

Mađarska proizvodi više od 50% svoje električne energije iz Nuklearne elektrane Paks, smještene 5 km od istoimenog grada na obali Dunava. Uz nisko i srednje radioaktivni otpad iz NE, Mađarska stvara i nezanemarljive količine tog otpada iz medicinskih, istraživačkih, industrijskih i drugih izvora. Za početak, Republika Mađarska ima dva objekta za zbrinjavanje RAO. Institucionalni radioaktivni otpad pohranjuje na lokaciji odlagališta NSRAO Puspokszilagy. Na toj se lokaciji nalazi više jedinica za odlaganje kao i skladište iskorištenih radioaktivnih izvora.

NSRAO nastao u NE Paks se prvo skladišti u privremenom skladištu na lokaciji Bataapati (prikazano na fotografiji iznad) te se nakon pakiranja u odlagališne kontejnere odlaže u podzemno odlagalište na istoj lokaciji. Upravljanje i nadzor nad oba odlagališta obavlja PURAM, mađarska agencija za zbrinjavanje radioaktivnog otpada. Iako je prvotna ideja bila da se za sav RAO koristi postojeće objekte odlagališta Puspokszilagy, studijama je utvrđeno kako ovo odlagalište neće moći biti prošireno na način da primi sav NSRAO do završetka rada elektrane uključujući i dekomisijski otpad. Iz tog razloga je odlučeno da će se izgraditi novo odlagalište (Bataapati) isključivo namijenjeno odlaganju otpada iz NE Paks, a da će institucionalni RAO iz drugih izvora biti i dalje zbrinjavan u prvom odlagalištu. Nakon što je lokalna zajednica s visokim postotkom glasova „za“ na lokalnom referendumu (90,7% uz 75% izlaznosti) dala zeleno svjetlo za izgradnju odlagališta i odobrenja Parlamenta, 2005. godine kreću podzemni radovi. Nadzemni kompleks sa postrojenjem za privremeno skladištenje NSRAO i pakiranje u odlagališne spremnike je otvoren 6. 10. 2008., a podzemni 5. 12. 2012., kada odlagalište i službeno kreće u pogon.

PRIPREMA NSRAO IZ NE PAKŠ ZA ODLAGANJE

Nisko i srednje radioaktivni otpad prolazi kroz pažljivo kondicioniranje i pripremanje u kompleksu same nuklearne elektrane prije nego što prelazi u nadležnost agencije PURAM tj. u proces odlaganja u odlagalištu Bataapati. Sav NSRAO iz NE Paks se, isključivo u krutom stanju, smješta u 200 litarske bačve

nakon čega se nad njima provode detaljne provjere koje moraju zadovoljiti kriterije prihvaćanja otpada u odlagalište (WAC). Te provjere uključuju inspekciju mogućih oštećenja na čeličnim bačvama, mjerenje doze gama zračenja na udaljenosti od 1 m od površine bačve, uzorkovanje s površine bačve s ciljem utvrđivanja moguće kontaminacije radionuklidima te mjerenje ukupne aktivnosti sadržaja. Ukoliko se inspekcijom utvrdi da neka od svojstava ne zadovoljavaju kriterije, bačva se dalje obrađuje u prostorima za kondicioniranje same NE Paks. Bačve koje prođu inspekciju prelaze u nadležnost agencije PURAM, te se specijalnim vozilom prebacuju preko 50 km duge dionice ceste Paks - Bonyhad - Bataapati.

Po ovom uzoru će se kondicionirati i provjeravati i NSRAO koji će se skladištiti u budućem Centru za zbrinjavanje radioaktivnog otpada u bivšoj vojarni Čerkezovac. U Mađarskoj se također može primijetiti i dobar primjer radiološkog nadzora, kojim će se hrvatski Centar također voditi. Naime, sam modul za inspekciju, a i okolina lokacije odlagališta, je pod konstantnim radiološkim nadzorom sustava za zaštitu od zračenja koji je povezan direktno s kontrolnom sobom. Time će se omogućiti konstantna sigurnost i kontrola lokacije.

U BEČU ODRŽANA 65. GENERALNA KONFERENCIJA IAEA

U Beču se od 20. do 24. rujna 2021. održavala 65. Generalna konferencija IAEA – Međunarodne agencije za atomsku energiju, na kojoj su sudjelovali predstavnici 171 zemlje članice IAEA, uključujući i Republiku Hrvatsku. Predstavnici RH bili su ravnatelj Ravnateljstva civilne zaštite dr. sc. Damir Trut i stalni predstavnik i veleposlanik u Stalnoj misiji Republike Hrvatske pri OESS-u, UN-u i međunarodnim organizacijama u Beču, Mario Horvatić sa suradnicima. Fokus ovogodišnje Generalne konferencije bio je na nuklearnoj sigurnosti, osiguranju i verifikaciji, te izazovima koji proizlaze iz pandemije korona virusa. Paralelno s Generalnom konferencijom održan je niz "hibridnih" radionica i predavanja na kojima su pojedine zemlje članice, odnosno stručne organizacije prezentirale svoja iskustva u primjeni nuklearnih tehnologija, te strategija i tehnologija koje primjenjuju za sigurno zbrinjavanje radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva.